

Veckans växt v. 11 2008

Kuddflox, *Phlox douglasii*

Kuddflox är en mattbildande art med smala, nästan nållika blad. Plantorna blir mellan fem och femton centimeter höga och blommor i maj-juni. Arten är vildväxande i bergsområden i nordvästra USA och har fått sitt namn efter den skotske växtsamlaren David Douglas som upptäckte den under en expedition år 1827. Douglas är en av de mest kända växtjägarna och trots att han bara blev trettiofem år gammal förde han hem mängder av nya arter till Europa.

David Douglas (1799-1834) var son till en stenhuggare, men kom som elvaåring till godset Scone Palace där han blev trädgårdselev och fick undervisning i botanik. Några år senare fick han arbete i Glasgows botaniska trädgård där han upptäcktes av professorn William Hooker som blev hans mentor. När Royal Horticultural Society sökte en lämplig man att skicka på en växtsamlingsexpedition rekommenderades han av Hooker och 1823 var Douglas på väg till Nordamerika. Det blev sammanlagt tre resor för Douglas och under dessa samlade han in och sände hem över sexhundra arter till Storbritannien. Ett åttiotal av dem hade aldrig tidigare introducerats i Europa.

Douglas var speciellt intresserad av träd och en av hans mest kända introduktioner är douglasgranen (*Pseudotsuga menziesii*). Douglas förde även hem många åreuller och perenner, till exempel blomsterlupin (*Lupinus polyphyllus*), clarkia (*Clarkia unguiculata*), sömntuta (*Eschscholzia californica*) och kuddflox. Douglas resor var ofta strapatsrika och farliga. Han råkade ut för stormar, oväder och sandstormar, var med i kanotolyckor och ramlade vid ett tillfälle ner i en ravin och låg avsvimnad i flera timmar. En annan gång förlorade han all packning och svalt så att han till slut tvingades äta upp de frön och bär han samlat in. Under en resa blev han snöblind och tvingades sedan bära rökfärgade glasögon resten av sitt liv, men förlorade trots det synen på ett öga. År 1834 avled Douglas tragiskt under en expedition till Hawaii då han trillade ner i en fångstgrop och blev ihjälstångad av en tjur som ramlat ner i samma fälla. Douglas begravdes i en omärkt grav vid missionshuset i Honolulu, men 1855 donerade en engelsk besökare en gravsten som murades in i väggen. I Skottland gjordes en stor insamling av trädgårdssällskapet vid beskedet om Douglas död och 1841 restes en minnessten på kyrkogården vid hans födelseort. På stenen finns inristat namnen på många av de växter Douglas sände hem till Storbritannien.

I Sverige har kuddflox sålts åtminstone sedan mitten av 1930-talet. Idag finns flera sorter av den att köpa i plantskolorna. En av dem som förädlat fram nya sorter av kuddflox var den kände tyske plantskoleägaren George Arends (1863-1956). Han introducerade bland annat sorten 'George Arends' 1927 i Tyskland. Den mesta förädlingen av kuddflox har annars gjorts i Storbritannien. Sorten på fotot heter 'Crackerjack' och togs fram i slutet av 1960-talet av den skotska plantskolan Inshriach Nursery.

Text: Linnea Oskarsson, Perennuppropet